

# JAKOBO

## Jakobom dis tcgãya sa

### Téé-cookg'ai sa

Jakobom dis tcgãya sa gúù zi kúrú ta ko kg'òèa ta q'oo koe zi di x'áèan úúa hãa. Tcgãyas Jakobom dis ka tsi kò xòmse kg'ui kg'oana ne tsi gha máá: “Ncèè dtcòm tsi kòo ne méé tsi gataga thée èe tsi dtcòmà hãa sa kúrú. Kg'uian hée naka tséean héeéthée méé i q'òòà mááku. Tsaris dtcòm sa méés tsari kg'òèan q'oo koe tsée. Tsaris dtcòm sa méés tsari zi tsée-kg'ám zi koe x'áíse.”

Tãáka zi gúù zi kam ko kg'ui: qguù sa hée naka dxàu sa hée, kúrúá bóòku sa hée, qàè tchàno-tchanokuan hée, tãákase khóè ne qgóó sa hée, naka tam di tsée-kg'áman hée, q'ãa di tc'èean hée, méeekuan hée, dqomsean hée naka cg'aré-cg'aresean hée, c'èe ne bóò a nxàe sa hée, qáò tcáóan hée, naka còrèan héeéthée e.

Qaa-qaasa kg'uia ne:

- q'ãa di tc'èea ne
- dtcòm sa hée naka tsée zi héeéthée e

Tcgãyas q'oo koe hàna zi:

- Dtcòm sa hée naka q'ãa di tc'èean héeéthée e (1:2-8)
- Dxàu sa hée naka qguù sa héeéthée e (1:9-11)
- Kúrúá bóòkuan hée naka qàe-qaekuan héeéthée e (1:12-18)
- Kóm sa hée naka kúrú sa héeéthée e (1:19-27)
- Táá méé ta tãákase khóèan qgóó guu (2:1-13)
- Dtcòm sa hée naka tsée zi héeéthée e (2:14-26)

- Dtcòm-k'ao ba hěé naka tam ba hěéthěé e (3:1-18)
- Dtcòm-k'ao ba hěé naka nqõó ba hěéthěé e (4:1-5:6)
- Tãáka zi x'áè-k'g'am zi (5:7-20)

## **Dtcòm sa hěé naka q'ã di tc'ëean hěéthěé e (1:2-8)**

<sup>1</sup> Tsgámkagu tu ur ko, tí Jakobo ra, qãar Nqarim di ra, a X'aigam Jeso Krestem di ra,

nxãa ra ko 12 zi qhàò zi, ncëem nqõóm koe tsai-tsaisea hãa zi *ncëes tcgãya sa* góá máá.

<sup>2</sup> Tíí qõe ga tuè, ndaka x'aè ga igaba tu ko tãáka zi kúrúa bóòku zi cgoa xg'ae igaba méé tu kaisase qãè-tcaoa máá zi. <sup>3</sup> Q'ana tu hãa, gatu di dtcòmàn di kúrúa bóòkua ne ko qarika-téékagu tu u sa ke.

<sup>4</sup> Igaba méé i *gatu di qarika* tééan tchànos tséé sa kúrú, naka tu gha nxãasega wèé za ga tchàno ii, naka káàn chibi ii, naka tua gha c'ëe gùù kaga táá tcàoè guu.

<sup>5</sup> A ncèè gatu ka c'ëem kòò tc'ëean tcào ne méém Nqarim ncëe ko qãè-tcáoase hěé naka cgómaase hěéthěé wèém khòè ba máà ba dtcàrà, nxãaskam gha máàè e ke. <sup>6</sup> Igaba méém dtcòmàn úúá hãase dtcàrà, kái tc'ëe tamase, gaam ëem kái tc'ëe ba tshàan di qhonèan khama ii ke, ncëe ko tc'ãán ka xàbùè, a ko kabi-kabise e, <sup>7-8</sup> ëem khòèm kái zi gùù zi ko tc'ëe ba kana gam di zi dàò zi koe kgòe tama ba méém táá tc'ëea máá, cúí gùù gam gha X'aigam *Nqarim* koe hòò, ta tc'ëea guu khama.

## **Dxàu sa hěé naka qguù sa hěéthěé e (1:9-11)**

<sup>9</sup> Dtcòm-k̄g'aom ãe nqãaka hàna ba méém d̄qom̄se, tc'amaka hànas téé-q'oos ãe Nqarim màà mea hãas domka. <sup>10</sup> Gataga méém q̄guàm khòè ba Nqarim cookg'ai koem nqãaka hàna sa q'ãa, dcãan di x'aan khamam gha ma kaà ke. <sup>11</sup> Cãm sa ko kùruan cgoa qaò, a sa a dcãan nq̄aikagu, i gaan di x'aan tcheè, i gaan di t'òèan kaà khama. Gatagam gha ma q̄guàm khòè ba ma kaà gam di tsééan koe hãa a.

### **Kúrúa bóòkuan hěé naka q̄aè-qaekuan hěéthěé e (1:12-18)**

<sup>12</sup> Ts'ee-ts'eekg'aièa baa, khòèm ãe ko kúrúa bóòkuan koe qarika téé ba. Ncèè kúrúa bóòkua nem kò tàaa hãa nem gha cábas kg'òèan di sa cábakaguè khama, ncèe Nqarim ãe ncàm Mea hãa ne nqòòkagua hãa sa. <sup>13</sup> Khòèm ãe ko kúrúa bóòè a ko chìbian koe tcãàè ba méém táá máá: “Nqari ba ko chìbian koe tcãà te,” témé guu. Nqari ba cuiskaga cg'ãèan ka chìbian koe tcãàè tite, a ba a gataga Gabá cuiskaga khòèan chìbian koe tcana hãa tite ke. <sup>14</sup> Igaba i ko khòèan ncèeta iim dàòm ka chìbian koe tcãàè: khòè ba ko gam tc'áro-tc'aro di tc'èean ka cg'ãèan koe tcéèa úúè, a sí ntcóm̄s koe q̄aè. <sup>15</sup> I ko nxãaska gam di cg'ãè tc'èean ãe i kòo càuse ne chìbian xàm, ne i ko chìbian ãe kai, a x'ooan óá.

<sup>16</sup> Táá méé tu q̄aè-qaè guu, tí q̄õ ga tu ncàm-ncamsa tuè. <sup>17</sup> Wèés kamas cgáé sa hěé, naka wèés abas tchàno sa hěéthěé sara tc'amaka guua, a ko xõa Xòòm x'ààn dim koe guu a, ncèe Gam koe i cúí gúù k̄abièa ga káa a ba, kana sóman khama k̄abi-k̄abise tama ba. <sup>18</sup> Gam di tc'èean koem kò ábà ta a, kg'uim tseeguan dim koe guu a, nxãasega ta gha

*Gam di ta khòe ta tc'ãa di ta ii ka, Gam ka kúrúèa zi gùu zi koe, tc'ãa di tc'õoan xháràm di khama.*

## **Kóm sa hěe naka kúrú sa hěéthěe e (1:19-27)**

<sup>19</sup> Q'ãa méé tu ncěe sa, tí qõe ga tu ncàm-ncamsa tuè. Wèém khòe ba méém qhàé ii komsanan koe, naka kg'uiian koe ão ii, naka ba ão ii xgòàn koe.

<sup>20</sup> Khòèm di xgòà ne Nqarim ko tc'ěe tchànoan koe síi tama khama. <sup>21</sup> Gaa domka méé tu cg'ãè gùùan kúrúan hěe naka cg'ãèan kaikaguan hěéthěe chòòkagu, naka cg'áré-cg'arese naka *Nqarim dim* kg'uim gatu koe xháráèa ba hòda mááse, ncěe kgoara tu um gha di qarian úúa ba.

<sup>22</sup> *Nqarim dim* kg'ui ba ko komsana tu méé tu ii. Kg'ui ba kóm's cúí sa tu kò kúrú, ne tu gha ko qàe-qaese. <sup>23</sup> Khòèm kò *Nqarim dim* kg'uim dim kóm-kg'ao ba ii, a ba a kúrú-kg'ao ba ii tama nem ncěeta iim khòèm khama ii khama: ncěe ko ábà cgoaèa bas kg'ái sa bóò-kg'áis koe bóò ba. <sup>24</sup> Ntcáàsem ko xg'ara a qõò, a ba a kúúga c'urù ntam kò ii sa khama. <sup>25</sup> Igaba gaam ãe ko tchàno x'áèan koe bóò ba, x'áèan ncěe kgoara tu u ko o, a ba a ko qgóóa qari i ba, nxãa ba gha gam di kúrúan koe ts'ee-ts'eekg'aiè, ncěe x'áèan c'urù tamam kóm-kg'ao ba, igaba kúrú-kg'ao ii ba.

<sup>26</sup> A ncěe khòèm kò bóò, dtcòma nem úúa sa ne, igabam ko gam dim tam ba qgóó tama, a ko tcáóa ba qàe-qae, ne i gam di dtcòman cg'ãa-cg'ana di i. <sup>27</sup> Dtcòm's ncěe Nqarim gatá ka Xòòm cookg'ai koe q'ano a chìbi úúu tama sa ncěe si i: khãadoma cóán hěe naka dxàe-ntcòan hěéthěe gaan di xháèan koe

kòre si i, naka nqõóm koe káà cg'urise qgóóse sa hěéthěé e.

## **Táá méé ta khóè ne tǎákase qgóó guu (2:1-13)**

### **2**

<sup>1</sup> Tíí qõe ga tuè, gatá dim x'áàkom X'aigam Jeso Krestem koe tu kò dtcòmàn úúa hǎa, ne méé tu táá tǎákase khóèan qgóó guu, <sup>2</sup> C'ěedaokam kòo gautan di tcǎa tshàuan hěé naka t'òè qgáian hěéthěé hanam khóè ba gatu dim còrè-nquum koe tcǎa, me gataga dxàuam khóèm cg'ǎa-cg'ana qgáian hana ba thěé hàà cgae tu u, <sup>3</sup> tu kò ěe t'òè qgáian hana ba qǎèse qgóó, a bìrí me a máá: “Ncěe qgáian qǎe koe ntcõó,” témé, a tu a ěe cg'ǎa-cg'anasea ba bìrí a máá: “Tsáá méé tsi ěe koe téé,” témé, kana máá “Nqàrè-kq'ama te koe gómankg'ai koe ntcõó,” témé. <sup>4</sup> Eèta tu kò hěé ne tu q'aa-q'aasean xg'aekua tu koe úúa, a tu a ncěeska cg'ǎè tc'ěem xgàra-kq'ao ba kúrúa hǎa!

<sup>5</sup> Komsana tu, tíí qõe ga tu ncàm-ncamsa tuè. A Nqari ba gáé nqõómkg'ai koe dxàua ne khóè ne nxará tcg'òóa hǎa tama, dtcòmàn koe ne gha qguù ka, a ne a gha x'aian di ne q'òò-kq'ao ne ii, ncěem kò ěe ncàm Mea ne nqòòkagua hǎa a? <sup>6</sup> Igaba tu ko dxàua ne khóè ne sau-cgaekagu. A qguù ne tama ne gáé ěe ko nqǎaka úú tu u ne, gane tama nea ncěe ko qǎé-nquuan koe úú tu u ne? <sup>7</sup> A gane tama nea ncěe ko t'òès cg'òès *Krestem di* sa cg'ǎèkagu ne, ncěe gatu koe kò ěe tu ko tcguù-tcquuè x'aè ka tciìe sa?

<sup>8</sup> A ncěe tseegukaga tu kò *Nqarim di* x'aian di x'àèan qgóóa qaria hǎa ne, ncěes ko *Nqarim dis* Tcgǎya sa méé khama, a ko máá: “Tsáá ka c'ěe ba

mée tsi ncàm, ãe tsi ma ncàmsea khamaga ma,” témé, ne tu ko qãèse hěé. <sup>9</sup> Igaba tu kòo khòè ne tãákase qgóó ne tu ko chìbian kúrú, a tu a gha x'áèan ka bóòè, chìbi kúrú-kg'ao tu iise. <sup>10</sup> Dìim wèém ãe ko wèè x'áèan qgóóa qari, igaba ko cúis qgáís koe tsaa a ba wèéan koe ga chìbiga me e khama. <sup>11</sup> Gaam ãe ko máá: “Táá cg'áràn kúrú guu,” témé ba ko gaicara máá: “Táá cg'õo guu,” témé khama. A ncèè cg'áràn tsi kò kúrú tama ne, igaba tsi kò cg'õo, ne tsi x'áèan koe chìbi kúrú-kg'ao tsi i.

<sup>12</sup> Dùús wèés ãe tu ko kg'ui a ko kúrús ka méé tu *tc'ẽe-tc'ẽese*, ncèe gha kgoara tu um x'áè-kg'ám ka tu gha xgàràè sa. <sup>13</sup> Ngaram kò hàà ko khòè ne di zi tséé zi bóò q'oo, qãè zi i sa kana tshúù zi i sa, nem gaam ãe kò thòò-xama-máákuan úú tamam koe thòò-xama-máákuan x'áía hãa tite khama. Igaba ãe thòò-xama-máákuan úúa hãam khòè ba chìbi bóòè tite.

## **Dtcòm̀s tséé tama sa x'óóa hãa (2:14-26)**

<sup>14</sup> Dùú sa i ko hùì, tí qõe ga tuè, ncèè khòèm kò ko máá, dtcòma nem úúa, témé, igabam tséékagu u tama ne? A gam di dtcòma nea gha kgoara me? <sup>15</sup> C'èedaokam kò tsáá qõe ba kana tsáá qões igaba qg'aè-cgaea, a tc'õo úú tama tc'õó ne gha a, <sup>16</sup> me gatu ka c'ẽe ba gaa khòèan ka máá: “Tòókuan cgoa qõò, hãa tu gha, a tu a gha tsáú ke,” témé, ãe ko cgáé-q'ooa ne koe qaase gúúan máà ne tamase, ne i ko nxãan dùú sa hùì? <sup>17</sup> Gatà iim dàòm ka i dtcòm̀an x'óóa hãa, ncèè cúise i kò hàna ne, a tsari tsééan cgoa qõòa mááku tama ne.

<sup>18</sup> Igabagam gha c'ẽem khòè ba xõa a máá: “C'ẽe khòè nea dtcòm̀an úúa, i c'ẽean tsééan úúa,” témé.

Ra gha nxãaska tõe a máá: “X'ái te, ntamam gha ma c'ëem khòè ba dtcòmàn úú, igabam tsééa ba koe x'ái i tama sa. Nxãaskar gha tíia tiri tsééan koe guu a tiri dtcòmàn x'ái tsi,” témé.

<sup>19</sup> A dtcòm tsi ko Nqari ba cúí Me e sa?

Qãèse tsi ko hëé, igabaga *tsi tcàoa*, dxãwa tc'ëean ga ko dtcòm, a ia a q'áðan ka cgùru khama.

<sup>20</sup> A x'áíe kg'oana tsia, tsáá káà tc'ëe tsi khòè tsi, tséé tama dtcòmà ne káà hùì i sa? <sup>21</sup> Ntama ba kò ma Abrahamam gatá ka xòò ba Nqarim koe tchàno iise bóòè? Gam di tsééan ka a kò ii, èem kò ko gam ka cóásem Isaka ba altaram koe úú ka. <sup>22</sup> Bóò tsi ko, dtcòmà ne kòò gam di zi tséé zi cgoa tsééa xg'ae sa, i kò gam di dtcòmàn tséé zi ka cg'oè-cg'oeè. <sup>23</sup> Si kò *Nqarim dis* Tcgãya sa tseegukaguè, ncëeta kòò méé sa: “Abrahama ba kò Nqari ba dtcòm, Me Nqari ba gam di dtcòmàn ka tchànóm iise sèè me,” témé. Me kò Nqarim dim tcárà ba ta ma tciè. <sup>24</sup> Bóò tu ko, khòè ba ko gam di zi tséé zi koe guu a tchànóm iise bóòè, dtcòmòs ka cúí tamase.

<sup>25</sup> Rahabes cg'árà-kg'ao sa kò tãá za guu a ko nqóó ba ntcáà tsara khòè tsara sèè, a sa a tãám dàòm cgoa ts'ãàkagu tsara a. A ncëeta hëéan ka sa gáé kò gataga gas di tsééan koe táá tchànòs iise bóòè?

<sup>26</sup> Tc'ëe ba úú tamam tc'áró ba x'óóa hãa, i gatà iim dàòm ka dtcòmàn ncëe tsééan úú tama a x'óóa hãa thëé.

## **Dtcòm-kg'ao ba hëé naka tam ba hëéthëé e (3:1-18)**

### **3**

*Tam ba xгаа-xгаа ne*

<sup>1</sup> Táá méé tu wèéa tu ga xгаа-xгаа-kg'aoran kúrú guu, tíi qõe ga tuè. Q'ana tu hãa, sita ncêe ko xгаа-xгаа ta ko hàà kaisase thõðse Nqarim ka xgàraè sa ke. <sup>2</sup> Wèéa ta ga ko kái chibian kúrú khama. Ncêe c'êem kò cúí chibi ga kúrú tama êem ko kg'uis gúùs koe nem tchànóm khòè me e, kgoana ko a gam dim tc'áróm wèé ba kòre ba.

<sup>3</sup> Bìian kg'ám-q'oo koe ta ko tóm sa tcãà, nxãasega i gha komsana ta a ka. Ncêeta hêéan ka ta ko wèé tc'áróan gaan di ga tchàno-tchano.

<sup>4</sup> Bòð skepe zi gataga, gatà zi ma kaia igaba, a ko kaia tc'ãán ka qõðkaguè, igaba zi ko kaisase cg'árém hìim tchàno-tchano òim cgoa nqàriè, a nqàri-kg'aom ko tc'êem xòèm za qõð.

<sup>5</sup> Gatà iim dàòm kam tam ba cg'árém gúù me e, igabam ko kaia zi gúù zi ka koase.

Tc'êe naka bóð, kias hìi-kg'ai sa ko cg'árém c'eam ka dàòè sa.

<sup>6</sup> Tam igabam c'ee me e, a cg'ãès dim nqõó me e. Ncêea me ko ma tséé ga a, gatá cg'áé-q'oo koe, a ba a ko wèém tc'áróm khòèan di ba cg'ãè-cg'ãè. C'ees koem ko wèés kg'õès khòèm di sa tcãà, a ba a ko chõò tamas c'ees dxāwam dis ka tcãà-dòmme.

<sup>7</sup> Khòè ta gha kgoana a xгаа-xгаа wèém kg'oo-coa-ghàò ba hêé, naka tsaràn hêé, naka ncãà cgoa ko qõðan hêé, naka tshàn q'oo di gúùan hêéthêé e khama, a ta a gataga xгаа-xгаа ana. <sup>8</sup> Igaba i cúí khòè ga kgoana naka tam ba xгаа-xгаа hãa tite, sãa tamam cg'ãè ba, cg'õoko gúùan ka cg'òèa hãa ba.

<sup>9</sup> Gaam cgoa ta ko X'aigam Nqarim Xòò ba dqòm, a ta a ko gaam cgoa Nqarim dis iis koe kúrúèa ne khòè ne cgúí. <sup>10</sup> Dqòm kuan hêé naka cgúí kuan hêéthêéa ko cúís kg'áms koe tcg'oa. Tíi qõe ga tuè,



ncēe sa méés táá gatà ii guu. <sup>11</sup> A tsàùm koe i ga kare tshàan hēe naka tsau tshàan hēéthēe cúí x'èè ka tcg'oa? <sup>12</sup> Tíí qōe ga tuè, a faia dis hìi sa ga olife di tc'áróan kúrú, kana sa ga chōó-k'om dis hìi sa faia di tc'áróan kúrú? Tsau tshàa ne cuiskaga kare tshàan kúrú hãa tite.

*Cám tsara dàò tsara tc'ēan di tsara*

<sup>13</sup> Díí ba tc'ēega baa, a ba a ko kóma q'ãa gatu xg'aeku koe? Gam di kg'ōèan qãe ka méém x'ái, gam di tséea ne ko cg'aré-cg'aresean cgoa kúrúe sa, tc'ēan cgoa hēéthēe e. <sup>14</sup> Igaba tu kò gatu di tcáoan koe xgóm tau ba hēe naka cēèan hēéthēe úúa ne táá koase guu, naka táá tseeguan tshúù-ntcōakagu guu. <sup>15</sup> Gatà ii tc'ēea nea nqarikg'ai koe guu tama, igaba i nqōómkg'ai di i, a khóè di i, a dxãwam di i. <sup>16</sup> Eẽ tauan hēe naka cēèan hēéthēe hàna qgài koe, i gha kómku taman hãa khama, naka wéè cg'ãè-qhàòan kúrúan hēéthēe e. <sup>17</sup> Igaba i nqarikg'ai koe guua tc'ēan tc'ãà dis ka q'ano o, a cám dis ka gataga tòókuan úúa, c'ēe ne khóè ne ka i ko tc'ēe, a i a komsanan koe hēe naka tc'ēea kabian koe hēéthēe kgoarasea hãa, a cgómkuan ka cg'oèa hãa, a i a ko qãe zi tséé zi di tc'ōoan máà ta a, a i a khóè ne tãákase qgóó tama, a i a kgoarasease ko qgóóse. <sup>18</sup> Tòókuan di ne khóè ne ncēe ko tòókuan di cgùrian xhàrà ne gha tchànoan tcuù.

**Dtcòm-k'ao ba hēe naka nqōó ba hēéthēe e (4:1–5:6)**

**4**

*Nqōó ba ncàm guu*

1 Dùú sa ko ncõoan ghùì, si ko dùú sa x'ãàkuan ghùì gatu xg'aeku koe? A gatu ko tc'ëe zi gùú zi tama zia, ncëe ko gatu di tc'áróan koe ncõoan ghùì zi? <sup>2</sup> Ncóó tu ko, igaba tu úú tama. Cg'õo tu ko, a tu a ko kaisase xaù, igaba tu kgoana naka hòò tite. X'ãà tu ko, a tu a ko ncõoan ghùì. Gúú tu úú tama, Nqari ba tu dtcàrà tama domka. <sup>3</sup> Dtcàrà tu ko, igaba tu hòò tama, tchàno tamase tu ko dtcàrà khama, ãe tu ko hòò gúúan tu gha nxãasega ãe tu ko ma gatu tc'ëe khama ma tséékagu ka. <sup>4</sup> Cg'árà-kg'ao tuè! A c'úúa tua, nqõóm cgoa ncàmkuua ne Nqarim cgoa hòreku si i sa? Nxãaska, ncëe nqõóm di tsi ncàm-khoe tsi kò ii ne tsi Nqarim di tsi cg'õo-kg'ao tsi i. <sup>5</sup> *Nqarim dis Tcgãya* sa ko máá: “Tc'ëem ncëem Nqarim gatá koe tòóa hãa ba kaisa zi tc'ëe zi ka cg'oèa hãa,” témé. Ncëe kg'ui ne tseegu u, ná? <sup>6</sup> Igabam ko *Nqari ba* kaisa cgómkuan máà *ta a*. Gaa domkas ko *Nqarim dis Tcgãya* sa ncëeta méé:

“Nqari ba ko ãe tcomsea ne ntcoe,

igabam ko ãe ko cg'aré-cg'arese ne cgómkuan máà,”  
témé.

<sup>7</sup> Ke tu ncëeska Nqarim koe máàse. Dxãwa ba xguì, nakam gha gatu koe guu ná qgóé. <sup>8</sup> Nqarim koe cúù-cuuse, nakam gha Gam igaba gatu koe cúù-cuuse. Xg'aà tshàua tu, gatu chìbi-kg'ao tuè, naka tu gatu khóè tu càm tc'ëe tu, tcáóa tu q'ano-q'ano. <sup>9</sup> Tshúù-tcao méé tu, naka kg'ae, naka ntcãà tcgáí-tshàra. Gatu di kg'ãèan méé i kabise naka kg'ae ii, naka i gatu di qãè-tcaoan kabise naka tshúù-tcao sa ii. <sup>10</sup> X'aigam *Nqarim* cookg'ai koe méé tu cg'aré-cg'arese nakam gha nxãasega kaikagu tu u.

### *Tsáá ka c'ěe ba xgàra guu*

<sup>11</sup> Táá méé tu gatu ka c'ěe ne cgoa cg'ǎèse kg'ui guu, tíí qōe ga tuè. Gaam ěe ko qōesem cgoa cg'ǎèse kg'ui ba kana ko qōese ba xgàra, ba ko x'áèan cgoa cg'ǎèse kg'ui, a ko x'áèan xgàra. X'áèan tsi ko xgàra ne tsi gaa x'áèan di tsi tséékagu-kg'ao tsi tama tsi i, igaba tsi x'áèan di tsi xgàra-kg'ao tsi i. <sup>12</sup> X'áèan hěé naka xgàrakuan hěéthěé dim tcg'òó-kg'ao ba cúí Me e, Gaam ěe ko kgoara, a ko kobe di qarian úúa ba. Igaba tsi tsáá díí tsia, ncěe tsáá ka c'ěe ba ko xgàra tsi?

### *Táá koase guu*

<sup>13</sup> Hàà tu ncěeska, gatu ěe ko máá: “Ncěe cáń ka kana q'uu ka ta gha ncěeta iim x'áé-dxoom koe qōò, a síí gaa koe kuri ba x'ǎè, a gaa koe síí x'ámágu, a gha nxǎasega marian hòò,” témé tu. <sup>14</sup> Igaba tu q'uu ka dim cáń ka i gha gatu di kg'òèan nta ii sa c'úúa hǎa. Nqoara-nqauan khama tu ii khama, ncěe ko xòm x'aè-coa sée a hǎa a, a i a gaia kaà. <sup>15</sup> Khama tu ga ko ncěeta mééa: “X'aigam *Nqarim* kò tc'ěe ne ta gha kg'òè, a ta a ncěe sa kana ěe sa kúrú,” témé. <sup>16</sup> Ncěe i ii khama, tu ko koase a ko dqomse. Eěta ii dqomsean wèé ga cg'ǎè e. <sup>17</sup> Gaa domkam wèém khóem ěe qǎè guúan kúrú q'ana, igaba kúrú u tama ba, nxǎa ba chibiga me e.

## 5

### *Qguùà khóèan dqàèa ne*

<sup>1</sup> Hàà tu ncěeska, gatu khóè tu ěe qguùà tu, kg'ae méé tu naka xòò, cg'ǎè zi ncěe ko hàà cgae tu u zi domka. <sup>2</sup> Gatu di qguùà ne ts'óóa hǎa, i gatu di qgáían tcg'ǎàn ka tc'òòèa hǎa. <sup>3</sup> Gatu di gautan hěé

naka seleferan hēéthēéa ncàbà hãa, i gha gaan di ncàbàn gatu koe x'ái sa ii, a i a gha c'ees khama ma gatu di cgàan tc'óóa xgãá. Gatu di x'aian tu tòóa máásea hãa, còo di xu cámi xu u igaba. <sup>4</sup> Bòò, surutan gatu di tséé-kg'aoan di i, ncēe gatu di xháràn koe kò tséé e, ncēe tu kò táá suruta a, nxãa nea kg'aea tcg'òóa hãa, i kg'ae-q'ooan ēe kòo gaa xháràn khóá ne di X'aigam *Nqarim* qarim wèem tcee-dòm koe tcana hãa. <sup>5</sup> Nqǒómkg'ai koe tu karean koe hēé, naka qãè-tcaoan koe hēéthēé x'ãèa. Tsáúkagua tu hãa tcáóa tu, *a tu a gha ghòèan ko ma cg'òòè khama ma xgàràè*, cg'òokus dim cámi ka. <sup>6</sup> Tchàno khòèan tu ko chibi-chibi a xgàrà, a cg'òo, gatu cgoa ne kò ntcoeku tama igaba.

## **Tãáka zi x'áè-kg'am zi (5:7-20)**

### *Qào tcáóa ne*

<sup>7</sup> Gaa domka méé tu qào tcáo ii, tíi qõe ga tuè, naka i nxãakg'aiga X'aigam di hàà-q'ooan síi tcãa. Bòò, xhárà-kg'ao ba ko góm ba qãà me xhárà di tc'óoan tcg'òó. Qào tcáo cgoa am ko, i nxãakg'aiga síi tc'ãà di túúan hēé naka kháóka di túúan hēéthēé tuu. <sup>8</sup> Gatu igaba méé tu qào tcáo ii. Qari méé tu ii tcáóa tu koe, X'aigam *Nqarim* di hàà-q'ooa ne cúu u ke. <sup>9</sup> Tíi qõe ga tuè, gatu ka c'ēea ne cgoa méé tu táá káise kg'ui-kg'uisse guu, naka tua gha nxãasega táá xgàràè. Bòò, Xgàrà-kg'ao ba nquu-kg'ám koe hãa!

<sup>10</sup> Tíi qõe ga tuè, tc'ēe-tc'ēese porofiti xu ncēe kò X'aigam *Nqarim* cg'òè ka kg'ui xu. Sere-seres iise séè xu, qào tcáo xu khòè xu u kò ii di sa, ēe xu kòo xgàrase ka. <sup>11</sup> Bòò, ts'ee-ts'eekg'aièa xu, ta ta ko ma tcii xu, ēe kò *xgàrakuan di x'áè ka qarika tééa hãa* xu. Jobem di qarika tééa máásean ka tu kómá, a

tu a kò X'aigam *Nqari* ba còo dis ka dùú sa kúrúa sa bóò. X'aigam *Nqari* ba thòò-xama-máákuan hěé naka cgòmkuàn hěéthěé ka cg'oèa hãa khama.

<sup>12</sup> Igaba wèé zi gúù zi tc'amkg'ai koe, tí qõe ga tuè, nqarikg'aian cgoa igaba kana nqõómkg'ai cgoa igaba, kana c'ěe gaisean cgoa ga igaba táá gaise guu. Igaba méés gatu dis 'eè' sa, 'eè' sa ii, nakas gatu dis 'ěe-ěe' sa, 'ěe-ěe' sa ii, naka tua gha nxãasega táá xgàrasean koe tcãa guu.

### *Dtcòmàn di còrèa ne*

<sup>13</sup> Gatu xg'aeku koem kò c'ěe ba qómàn q'oo koe hàna ne méém còrè. A ncěè c'ěem kò qãè-tcoa hãa ne méém dqòmàn di ciian nxàè. <sup>14</sup> A ncěè c'ěem kòo gatu xg'aeku koe tsàa ne méém kaia xu kerekes di xu tcii, naka xu còrèa máá me, naka nxúian cgoa tcgàu me, X'aigam *Nqarim* dim cg'õèm koe, <sup>15</sup> naka i gha dtcòmàn di còrèan tsàakom khòè ba kg'õèkagu, nakam gha X'aiga ba ghù me, a ncěè chìbia nem kò kúrúa hãa nem gha qgóóa mááè e. <sup>16</sup> Ke tu nxãaska bìríku gatu di chìbia ne, naka còrèa mááku, naka tua gha nxãasega kg'õèkaguè. Tchànóm khòèm di còrèa ne kaisa qarian úúa, *Nqari ba ko* gaan koe tséé khama. <sup>17</sup> Elija ba kò kg'ama khòè me e, gatá khamaga ma, a ba a kò qarika còrè, túúan gha táá tuu ka, i kò nqõómkg'ai koe túúan táá tuu, nqoana kurian hěé naka 6 nxoean hěéthěé e. <sup>18</sup> Me gaicara còrè, i nqarikg'aian túúan tuukagu, me kò nqõó ba kaisase tc'õoan kúrú.

<sup>19</sup> Tí qõe ga tuè, ncěè gatu ka c'ěem kò tseeguan hoàra guua hãa, me kò c'ěe ba kabì me ne <sup>20</sup> méém q'ãa, dìim wèém ěe ko chìbi-kg'ao ba gam di dàòan hòàm ko koe kabì ba gha ko kgoara me, táám gha

tc'ěea ba cgoa ga igaba x'óóa xgãáse ka, a ba a gha  
kái chìbian gam di qgóóa máàè.

**Kabas Qae-xg'ae sa**  
**The New Testament in the Naro language of Botswana**  
copyright © 2012 The Bible Society of Botswana

Language: Naro

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2016-08-30

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

d01ddea0-c0e8-5bc4-86fa-b235639fa99b